

พฤติกรรมการณ์ออมของประชาชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร
SAVING BEHAVIOR OF RESIDENTS
IN BANGKOK DISTRICT

ธนพล เอกศุภผล

สาขาการเงินการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผู้รับผิดชอบบทความ

1st Lt.Jeerawan Phisutthipan

E-mail : phisutthipan@hotmail.com

Banking and Finance Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng university

Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลด้วยการประมวลจากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ประกอบด้วย สถิติ t-test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis (MRA))

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการณ์ออม ไม่ต่างกัน ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการณ์ออม ต่างกันและปัจจัยด้านการตัดสินใจ ด้านผลตอบแทน มีผลต่อพฤติกรรมการณ์ออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ : พฤติกรรมการณ์ออม

ABSTRACT

This objective of this study are 1) To study the saving behavior of residents in Bangkok 2) To study the saving behavior of residents in Bangkok classified by personal factors 3) To study the factors that affect to saving behavior of residents in Bangkok

The sample group used in this research was 400 people in Bangkok, Using questionnaires as a tool to collect data. Analyze the results by process from the SPSS program. Inferential statistics, consist of t-test statistics, one-way variance statistics (One-way ANOVA) If found differentiation using LSD methods to compare and multiple regression analysis (MRA)

The results of the hypothesis testing found that people in Bangkok who had different sexes had no different saving behavior. People in Bangkok who had different ages occupation, education and income, made saving behavior. And factors for decision, factors for yield, affect to the saving behavior of people in Bangkok

Keywords : SAVING BEHAVIOR

บทนำ

ในปี 2561 แม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะเติบโตได้ดี โดย IMF คาดว่าเศรษฐกิจโลกปี 2018 จะเติบโตสูงถึง 3.7% แต่ต้องยอมรับว่าเป็นปีที่ทุก ๆ สินทรัพย์การลงทุนมีความผันผวนสูงมาก เห็นได้จากผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่นิยมถือน้อยลงกว่าปีที่ผ่านมา ทั้งตลาดหุ้นทั่วโลก ตราสารหนี้ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสินค้าโภคภัณฑ์อย่าง ทองคำและน้ำมัน นักวิเคราะห์ชื่อดังหลายคน ได้เริ่มตระหนักถึงวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งดูเหมือนว่าปี 2562 ภาพของวิกฤตเศรษฐกิจนั้น มีความเสี่ยงมากขึ้น

เศรษฐกิจไทยในปี 2561 ยังเติบโตประมาณร้อยละ 4 ซึ่งเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับระดับศักยภาพ แม้จะมีทิศทางชะลอตัวบ้างจากปีก่อนจากปัจจัยด้านอุปสงค์ต่างประเทศ โดยในปี 2562 คาดว่าอุปสงค์ในประเทศทั้งการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนจะมีบทบาทสำคัญสำหรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย ส่วนอัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะอยู่ในกรอบเป้าหมาย

เศรษฐกิจไทยในปี 2561 ยังเติบโตประมาณร้อยละ 4 ซึ่งเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับระดับศักยภาพ แม้จะมีทิศทางชะลอตัวบ้างจากปีก่อนจากปัจจัยด้านอุปสงค์ต่างประเทศ โดยในปี 2562 คาดว่าอุปสงค์ในประเทศทั้งการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนจะมีบทบาทสำคัญสำหรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย ส่วนอัตราเงินเฟ้อคาดว่าจะอยู่ในกรอบเป้าหมาย

สังคมเมืองในปัจจุบันได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งก็มาพร้อมกับโอกาสการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นและการย้ายถิ่นฐานของคนหลากหลายกลุ่ม รวมถึงคนอายุน้อยที่ย้ายเข้ามาในเมืองเพื่อการศึกษาและประกอบอาชีพมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความต้องการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น อาทิเช่น ที่อยู่อาศัย

ในขณะที่เดียวกันค่าครองชีพที่สูงขึ้น ค่านิยมในสังคมเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดถึงสิ่งกระตุ้นในด้านต่างๆ ก็อาจส่งผลต่อความต้องการของคนเมืองในการใช้จ่ายใช้สอยและการก่อหนี้ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับการให้บริการทางการเงินและสินเชื่อที่มีมากขึ้นในชุมชนเมืองทำให้การเข้าถึงบริการทางการเงินสะดวกและง่ายขึ้น การแข่งขันของสถาบันการเงินที่สูงขึ้น ก็อาจเป็นตัวเร่งการก่อหนี้ของครัวเรือนบางกลุ่มในสังคมเมือง

หนี้สินครัวเรือนในไตรมาสสามปี 2561ปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยมีมูลค่า 12.56 ล้านล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.8 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสก่อน อย่างไรก็ตามเป็นแนวโน้มที่ลดลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมา เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น พบว่า ประเทศไทยมีสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Household debt to GDP) อยู่ในอันดับที่ 17 จาก 85 ประเทศทั่วโลก ในไตรมาสสี่ หนี้สินครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง พิจารณาจากยอดคงค้างสินเชื่อรวมเพื่อการอุปโภค บริโภคส่วนบุคคลของธนาคารพาณิชย์ในไตรมาสสี่ปี 2561ขยายตัวร้อยละ 9.4 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ขยายตัวสูงสุดนับตั้งแต่ไตรมาสหนึ่งปี 2547 โดยเป็นผลจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ และสินเชื่อเพื่อการบริโภคส่วนบุคคลอื่นๆ ร้อยละ 7.8 12.6 และ 9.5 ตามลำดับ โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเร่งก่อหนี้ใหม่ในช่วงก่อนการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยใหม่ (LTV) ที่จะเริ่มบังคับใช้ในวันที่ 1 เมษายน 2562 และการส่งเสริมการขายรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในงาน Motor Expoในช่วงปลายปี 2561

พฤติกรรมการออมในประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ ไตรมาส 3 ปี 2561 กล่าวว่า คนไทยเก็บออมเงินด้วยวิธีการเก็บเงินสด มีขนาดเป็น ร้อยละ 75.5 รองลงมาเก็บในบัญชีเงินฝากร้อยละ 53.9 เก็บในบัญชีที่เปิดไว้เพื่อออมเงินโดยเฉพาะร้อยละ 25.9 ฝากเงินในสหกรณ์และกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ ร้อยละ 18.6 ให้คนในครอบครัวเก็บแทนร้อยละ 11.5 ลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงิน (เช่น พันธบัตร หุ้น กองทุนรวม) และเก็บออมในรูปแบบอื่นๆ (เช่น ซื้อที่ดิน อสังหาริมทรัพย์ สินทรัพย์เพื่อการเก็งกำไร) มีร้อยละ 3.2 เท่ากัน

และเป็นที่น่าสังเกตว่า ยังมีประชากรชาวไทยที่ไม่ได้มีการออมอย่างจริงจังอีกร้อยละ 18 ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่มากพอสมควร

ดังนั้น จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในปัจจุบันพบว่าประชากรไทยมีผู้เริ่มเป็นหนี้สินเร็วขึ้น และมีผู้ที่ไม่สามารถชำระหนี้สินได้มากขึ้น ทำให้เศรษฐกิจในประเทศไทยเติบโตได้ไม่เท่าที่ควร มีผู้คนบางประเภทในประเทศที่มีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายต้องกู้หนี้ยืมสิน มาเพื่อทดแทนรายได้ที่ไม่พอกับรายจ่าย บุคคลเหล่านี้อาจจะไม่รู้จักวิธีการจัดการทางการเงิน แต่ยังมีผู้คนบางประเภทในประเทศที่ทราบถึงประโยชน์จากการออม บุคคลเหล่านี้ดำเนินชีวิตตามความพอเพียง เหมาะสมกับรายได้ฐานะ คิดถึงอนาคตในวันที่ต้องเกษียณอายุ จึงเริ่มใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง มีการวางแผนการเงินในแต่ละเดือน มีการเก็บออมในรูปแบบต่างๆ ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงรูปแบบการใช้จ่ายของบุคคล ทั้ง 2 ประเภทที่กล่าวมาข้างต้น จึงต้องการหาสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการ

ออม ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมของผู้คนในประเทศ ซึ่งจะทำให้ประเทศนั้นเจริญก้าวหน้าได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศปัจจัยด้านส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการกำหนดขอบเขตของงานวิจัยดังนี้

1. ด้านเนื้อหา คือ การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาพฤติกรรมการออม 2 ด้าน คือ ด้านเป้าหมาย และด้านรูปแบบการออม ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านผลตอบแทน และด้านความเสี่ยง

2. ประชากรและตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้คือ 5% โดยใช้กลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป จากตาราง ทาโร ยามาเนะ Yamane (1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการออม ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ด้านเป้าหมายและด้านรูปแบบการออม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเป็นแนวทาง เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และส่งเสริมการออม

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทความทางวิชาการต่างๆ รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล

พัชรีดา ทองพูน,2560 กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factors) ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจอ้อมที่สำคัญ ได้แก่ อายุ อาชีพ รายได้ ค่านิยมการดำเนิน

1. อายุ (Age) พฤติกรรมของบุคคลย่อม เปลี่ยนไปตามระยะเวลาที่ยังมีชีวิตอยู่ ขณะอยู่ในวัยแรก รุ่ง บุคคลจะทำการตัดสินใจได้ในบางครั้ง เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่มีรายได้เป็นของตนเองแล้วอำนาจในการตัดสินใจจะมีมากที่สุด ต่อเมื่อเข้าสู่วัยชรา ความคิดเห็นจากบุคคล

2. อาชีพ อาชีพของบุคคลจะมีลักษณะเฉพาะบางประการที่ทำให้ต้องบริโภค ผลิตภัณฑ์แตกต่างกันไปจากผู้ประกอบอาชีพ

3. รายได้ส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจ ได้แก่ รายได้ส่วนบุคคลที่ถูกหักภาษีแล้ว (Disposable income) หลังจากถูกหักภาษี ผู้บริโภคจะนำเอารายได้ส่วนหนึ่งไปเก็บออมไว้

4. ค่านิยมการดำเนินชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตของบุคคลใด หมายถึง พฤติกรรม การใช้ชีวิต ใช้เงิน และใช้เวลาของบุคคลคนนั้น ซึ่งแสดงออกมาให้ปรากฏซ้ำๆกัน

กนกวรรณ ศรีนวล,2558 กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ เพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้ อาชีพ การศึกษา เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ ใน การแบ่งส่วนการตลาด ตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญ ดังนี้

1. อายุ (Age) ช่วงอายุที่แตกต่างกัน จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออม โดยแบ่งทั้งหมดเป็น 4 ช่วง 1. ช่วงเริ่มทำงาน 2. ช่วงการงาน 3. ช่วงวัยเกษียณ 4. ช่วงปลายชีวิต

2. เพศ (Sex) แตกต่างกันจะส่งผลให้มีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เนื่องจากเพศหญิงเป็นที่มีความละเอียดอ่อนมากกว่าเพศชาย และบริบททางสังคมของเพศหญิงกับเพศชายนั้นยังแตกต่างกันเช่น ในปัจจุบันนั้นเพศหญิงได้ออกมาทำงานเลี้ยงชีพด้วยตัวเองมากขึ้น

3. การศึกษา แสดงถึงระดับความรู้ของบุคคลนั้น คนที่มีการ ศึกษาสูงกว่า มักจะพิจารณาปัจจัยหลายๆอย่าง มากกว่าคนที่มีการศึกษาระดับต่ำ

4. อาชีพ การประกอบอาชีพต่างกัน ย่อมมีค่าต้นทุนอาชีพที่แตกต่างกัน เช่น ครูจะต้องซื้ออุปกรณ์หรือหนังสือที่ใช้สำหรับการเรียนการสอน

ด้านการตัดสินใจ

มณีนรัตน์ กมลพัฒนานันท์,2559 ได้กล่าวว่า เนื่องจากมีผู้เสนอทฤษฎีการตัดสินใจที่หลากหลาย จึงสรุปทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับ 4 ทฤษฎี ดังนี้

1. ทฤษฎีแบบใช้หลักสมเหตุสมผล (rational comprehensive decision - making theory) ทฤษฎีนี้มุ่งที่ความสมเหตุสมผลของการตัดสินใจ และพยายามให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการเลือกใช้ทางเลือกนั้นๆ เป็นหลัก

2. ทฤษฎีแบบใช้หลักส่วนเพิ่มขึ้น (incremental decision-making theory) ทฤษฎีนี้เป็นการเสนอเพื่อแก้จุดบกพร่องของทฤษฎีแบบใช้หลักสมเหตุสมผล ความคิดพื้นฐานของทฤษฎีนี้อยู่ที่ว่าการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่แตกต่างไปจากทางเลือกเดิมๆ มากยิ่งขึ้นเท่าใด การคาดคะเนผลที่จะตามมา ก็ยิ่งยากมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งผู้ที่เสนอทฤษฎีนี้คือ ลินบลอม (Linblom) ได้เสนอทฤษฎีนี้ขึ้น เพื่อทางเลือกใหม่ ใช้แทนทฤษฎีแบบใช้หลักสมเหตุสมผลที่มีจุดอ่อนหลายประการ

3. ทฤษฎีแบบใช้หลักผสมกลั่นกรอง (mixed scanning theory) ผู้ที่เสนอทฤษฎีนี้ คือ เอดซีโอนี (Edzioni) ซึ่งเขาใช้การอุปมาอุปไมย เขากล่าวว่า ในการใช้ทฤษฎีนี้ตัดสินใจ สิ่งแรกจะต้องแยกแยะการตัดสินใจพื้นฐานออกจากการตัดสินใจที่เพิ่มขึ้น

4. ทฤษฎีการตัดสินใจมุ่งผลการตัดสินใจโดยทำให้เกิดความพึงพอใจ (satisficing in decision - making Theory) ทฤษฎีนี้เสนอโดยไซมอน (Simon) เป็นการเสนอให้เห็นว่ามนุษย์ มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ไซมอน (Simon) ได้เสนอสมมติฐานเกี่ยวกับการตัดสินใจอยู่ 3 ประการ ดังนี้

4.1 ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ ในส่วนนี้เกี่ยวกับสถานการณ์การตัดสินใจ

4.2 ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางเลือกที่พอเป็นไปได้

4.3 ผู้ตัดสินใจไม่สามารถ หรือไม่เต็มใจที่จะคาดการณ์ผลที่เกิดต่อเนื่องของแต่ละทางเลือกที่มีอยู่จากสมมติฐานทั้ง 3 ดังกล่าว ไซมอน (Simon) จึงเสนอแนวคิดการตัดสินใจโดยใช้ หลัก “ยึดความมีเหตุผลในขอบเขตที่จำกัด” (bounded rationality) ใช้ในการตัดสินใจในชีวิตประจำวัน หรือการปฏิบัติงาน

ด้านผลตอบแทน

อูรสา บรรณกิจโสภณ, 2553 กล่าวว่า ผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการจากการซื้อขายหุ้นหรืออสังหาริมทรัพย์หนึ่งงวด ประสงค์ในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประการหลัก ดังนี้

1. การเพิ่มค่าของเงินทุน (Capital Appreciation) ผู้ลงทุนต้องการให้หลักทรัพย์ที่ตนลงทุนไว้ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นตลอดเวลาที่ลงทุน โดยการเพิ่มค่านั้นมาจากผลกำไรที่ได้รับจากการลงทุน (Capital Gain) การลงทุนที่ประสงค์จะได้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูงมักจะมีความเสี่ยงที่สูงตามไปด้วย

2. รายได้ประจำ (Current Income) ผู้ลงทุนต้องการได้รับรายได้เป็นประจำจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ผลตอบแทนประเภทนี้ ได้แก่ เงินปันผล (Dividend) หรือเงินส่วนแบ่งกำไรจากการดำเนินงานรายปีของกิจการพิจารณาจัดสรรโดยที่ประชุมใหญ่ของผู้ถือหุ้น

นักลงทุนทั้งประเภทบุคคลธรรมดาและสถาบันต่างมุ่งหวังในสิ่งเดียวกัน คือผลตอบแทนจากการลงทุนในอัตราที่น่าพอใจและคุ้มค่ากับการลงทุน รวมทั้งระดับความเสี่ยงจากการลงทุนที่ต้องแบกรับ เพื่อนักลงทุนจะได้นำเงินลงทุนและดอกผลที่เกิดขึ้นใช้ในการอุปโภคบริโภคตามเป้าหมายในอนาคต (Future Consumption) (สถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลัก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2546)

ด้านความเสี่ยง

พงษ์พันธ์ ชะนิม, 2558 ได้กล่าวว่า ความเสี่ยง (Risk) หรือ ความไม่แน่นอน (Uncertainty) จะเกิดขึ้นในกรณีที่ไม่ว่าจะรู้ได้แน่นอนว่าจะเกิดอะไรขึ้น โอกาสที่ผลตอบแทนที่ได้รับจริง (Actual Return) จะต่ำกว่า ผลตอบแทนที่นักลงทุนได้คาดหวังไว้ (Expected Return) หรือในทางตรงกันข้าม อันเนื่องมาจากสาเหตุต่างๆ

นักลงทุนต่างพยายามที่จะหลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุด โดยที่แต่ละบุคคลจะมีความสามารถในการรับความเสี่ยงได้แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะขึ้นอยู่กับความชอบ ทักษะคิด แรงจูงใจของผู้ลงทุนนั้นว่ามีมากน้อยเพียงใดในการเลือกลงทุนที่ให้ ผลตอบแทนที่ดี หากนักลงทุนพิจารณา แต่เฉพาะความเสี่ยงจากการลงทุนแล้วนั้น จะก่อให้เกิด ความผิดพลาดจากการลงทุนได้ โดยทั่วไปแล้วความเสี่ยงรวม (Total Risk) คำนวณได้จากค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถแบ่งประเภทของความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) ความเสี่ยงที่เป็นระบบ

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทน จากการลงทุนในหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงไป อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภายนอกธุรกิจ ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ และทำให้มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดทั้งหมดโดยที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้ราคาหลักทรัพย์โดยทั่วไปเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน สามารถ แบ่งเป็น

1.1 ความเสี่ยงเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ (Market Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการประเมินมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์นั้น

1.2 ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทนของหลักทรัพย์ เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตรา ดอกเบี้ยทั่วไปในตลาด เช่น ในตลาดปกติ หากก้ออัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวสูงขึ้น จะส่งผลทำให้ราคา หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ลดลง เนื่องจากนักลงทุนจะเริ่มมีการเปรียบเทียบผลตอบแทน

1.3 ความเสี่ยงในอำนาจซื้อ หรือเงินเฟ้อ (Purchasing Power Risk or Inflation Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงอันเกิดจากการที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ส่งผลให้มูลค่า ของเงินลดลง ซึ่งจะให้อำนาจซื้อลดต่ำลงด้วย หรือเรียกว่า การเกิดภาวะเงินเฟ้อ โดยที่นักลงทุน หรือสถาบันการเงินนั้นจะได้รับผลกระทบเกี่ยวกับอำนาจซื้อค่อนข้างมาก โดยเฉพาะกับเงินฝาก ประเภทออมทรัพย์ (Saving Account) พันธบัตรรัฐบาล หนี้กู้ การประกันชีวิต (Life Insurance) และ หลักทรัพย์ที่มีการจ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่

2. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) ความเสี่ยงประเภทนี้จะเกิดขึ้นกับเฉพาะกิจการ หรืออุตสาหกรรมหนึ่ง โดยเมื่อเกิดความเสี่ยงนั้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์กับเฉพาะแค่ธุรกิจนั้น แต่จะไม่ส่งผล กระทบต่อราคาหลักทรัพย์อื่นในตลาด หรือเรียกว่า ความเสี่ยงทางธุรกิจ (Business Risk) ซึ่งจะประกอบ ไปด้วยความเสี่ยงต่างๆ ดังนี้

2.1 ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงจากปัญหาทางการเงินของ บริษัทนั้นๆ ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้บริษัทล้มละลายลง ทำให้ผู้ลงทุนมีโอกาสที่จะ สูญเสียเงินลงทุนไป

2.2 ความเสี่ยงทางการบริหาร (Interest Rate Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงจากการดำเนินงานของ ผู้บริหารภายในบริษัทที่อาจจะเกิดความผิดพลาดขึ้นได้

2.3 ความเสี่ยงทางอุตสาหกรรม (Industry Risk) ได้แก่ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับอุตสาหกรรมใด อุตสาหกรรมหนึ่ง มีผลกระทบต่อผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในธุรกิจที่อยู่ใน อุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน หรือบางอุตสาหกรรมที่มีความเกี่ยวข้อง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ความหมายความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรของ ตนเองเพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนในอนาคต ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดความไม่แน่นอนจากปัจจัยต่างๆ ที่ไม่สามารถ ควบคุมได้ ทำให้สิ่งที่คาดหวังไว้ในตอนแรกนั้นไม่เกิดขึ้นในอนาคต

ด้านเป้าหมาย

ตฤณกร, 2554 (อ้างใน รุ่งตะวัน แซ่พัว,2560) การออมเพื่อการบรรลุเป้าหมายของชีวิตของแต่ละ คน ต่างก็มีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป โดยสามารถจำแนกการออมเพื่อบรรลุเป้าหมายได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เงินออมเพื่อใช้ยามฉุกเฉิน หรือเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันเกิดขึ้นก็ยังมีเงินใช้จ่ายใช้สอยและ ดำรงชีวิตได้ตามปกติ ได้แก่ การฝากธนาคาร การฝากสหกรณ์ออมทรัพย์

2. เงินออมเพื่อการเกษียณอายุ คือ การเก็บเงินสะสมไว้ใช้ในยามสูงอายุ เป็นวัยที่เริ่ม มีรายได้ ลดลง โดยเงินออมประเภทนี้จะช่วยให้การใช้ชีวิตในวัยเกษียณมีอิสรภาพทางการเงิน ได้แก่ กองทุน ประกันสังคม เป็นต้น

3. เงินออมเพื่อการลงทุน คือ เป็นการเก็บออมเงินเพื่อนำไปลงทุนเพื่อจัดตั้งธุรกิจ หรือนำไปลงทุน ในหลักทรัพย์ เช่น การลงทุนในตราสารหนี้ ตราสารทุนหรือการซื้อขาย อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ด้านรูปแบบการออม

ฉันทพร รุ่งเรืองฤทธิ์,2558 กล่าวว่ารูปแบบการออมสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เงินฝาก คือการฝากเงินในธนาคารพาณิชย์ สถาบันทางการเงินของรัฐบาล บริษัท เงินทุนและ หลักทรัพย์ และสหกรณ์ออมทรัพย์ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2544) ซึ่ง การลงทุนทาง การเงินโดยการฝากเงินนั้นเหมาะสมกับผู้ลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยง เพราะเป็นการ ลงทุนที่มีระดับความเสี่ยง ต่ำ

2. ตราสารทุนและหน่วยลงทุน ได้แก่ หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้น และหน่วย ลงทุน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2544) ซึ่งเป็นการลงทุนทางการเงินที่เหมาะสมกับผู้ลงทุนที่ กล้าได้กล้าเสีย ชอบความเสี่ยง เพราะเป็นการลงทุนที่มีระดับความเสี่ยงสูงสุด (สำนักงาน คณะกรรมการ

กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2544) ดังนั้นการลงทุนทางการเงินในรูปแบบ ตราสารทุนและหน่วยลงทุนจึงเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงที่สุด

3. ตราสารหนี้ ได้แก่ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล บัตรเงินฝาก พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ พันธบัตร ธนาคาร แห่งประเทศ และพันธบัตรองค์กรพิเศษ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2544) ซึ่ง เป็นการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ เหมาะกับนักลงทุนที่ไม่ชอบความเสี่ยง แต่ถือได้ว่าเป็นการลงทุนทาง การเงินที่ได้ผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับการลงทุนด้วยการฝากเงิน โดยจะได้รับผลตอบแทนในรูปของ ดอกเบี้ย

4. กองทุน ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และ กองทุนส่วนบุคคล โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนบำเหน็จบำนาญต่างกันที่ กองทุนสำรอง เลี้ยงชีพเป็นสวัสดิการ ของบริษัทเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ส่วนกองทุนบำเหน็จบำนาญเป็นสวัสดิการ ของข้าราชการ แต่ทั้ง 2 กองทุนนี้มีวัตถุประสงค์หลักเหมือนกันคือเป็นการออมเงินเพื่อการเกษียณ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษมศรี ปุชนีย์วงศ์, 2558 ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของ กลุ่มบุคคลช่วงอายุระหว่าง 25 – 35 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการรับรู้และตระหนักถึงสถานการณ์ การ เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และศึกษาแผนการออมเงินและการลงทุนของกลุ่มคนในช่วงอายุระหว่าง 25 – 35 ปี โดยวิธีการศึกษาผ่านการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด กลุ่มตัวอย่าง คือบุคคลอายุ ระหว่าง 25 ถึง 35 ปี ที่อาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานคร จากผลวิจัยพบว่า

ด้านข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 29.91 ปี ซึ่ง พื้นฐานครอบครัวดั้งเดิมมีจำนวนพี่น้องเฉลี่ย 2.55 คน สถานภาพครอบครัวส่วนมากมีสถานภาพโสดมากกว่า สถานภาพสมรส สำหรับระดับการศึกษาส่วนมาก คือ ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.3 ด้านอาชีพส่วนใหญ่ คือ พนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งคนส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท

สำหรับการรับรู้และตระหนักถึงสถานการณ์การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยรวมกลุ่มตัวอย่างกำหนด อายุที่คิดว่าจะเกษียณจากการทำงานที่อายุเฉลี่ย 56.68 ปี และส่วนใหญ่มีแนวคิดในการวางแผนเกษียณ มากกว่าไม่มีการวางแผนเกษียณ นั้นหมายถึง คนส่วนมากมีการวางแผนเกษียณอายุแล้วในปัจจุบัน ซึ่ง สัดส่วนการออมเงินร้อยละ 10 – 20% คือ สัดส่วนที่คนเลือกออมมากที่สุด ซึ่งถือได้ว่าเป็นสัดส่วนการออม เพื่อการเกษียณอายุต่อเดือนที่ต่ำและหากพิจารณาถึงความเพียงพอของสัดส่วนการออมเพื่อการเกษียณอายุ ที่มี ก็พบว่าคนส่วนใหญ่คิดว่าสัดส่วนการออมเพื่อเกษียณอายุที่ตนเองมีในแต่ละเดือนนั้นมีความเพียงพอ แล้ว

ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการคิดวางแผนเกษียณอายุของคน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านเพศโดยเพศ หญิงให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณอายุมากกว่าเพศชาย มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 89.8 2) ปัจจัยด้าน การศึกษา คนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณอายุมากกว่าระดับ การศึกษาอื่นๆ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 89.9 3) ปัจจัยด้านอาชีพ พบว่าอาชีพข้าราชการให้ความสำคัญกับการ วางแผนเกษียณอายุมากกว่าอาชีพอื่นๆ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 92.7 4) ปัจจัยด้านรายได้ ผู้ที่มีรายได้มากกว่า

100,000 บาท ให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณอายุมากกว่าผู้ที่มีรายได้ระดับอื่นๆ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 100

สำหรับรูปแบบแผนการออมเงินและการลงทุน พบว่า คนเลือกรูปแบบการออมประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 67.4 รองลงมา คือ บัญชีเงินฝากประจำ คิดเป็นร้อยละ 41.1 และ เงินฝากประกัน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และในส่วนของพันธบัตรรัฐบาลมีผู้เลือกออมในรูปแบบนี้จำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.8

ส่วนรูปแบบการออมที่ส่งผลกระทบต่อการคิดวางแผนเกษียณอายุ ได้แก่ รูปแบบการออมเงินประเภทเงินฝากประกันชีวิต มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 37.2 รูปแบบการออมเงินประเภทเงินฝากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 30.1 รูปแบบการออมเงินประเภทเงินฝาก LTF มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 18.3 และรูปแบบการออมเงินประเภทเงินฝาก RMF มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 6.3

ส่วนสัดส่วนการออมที่ส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์การออมเพื่อเกษียณอายุ พบว่าคนที่มีส่วนการออมระดับ 10 – 20 % เลือกให้ความสำคัญในวัตถุประสงค์เพื่อการใช้จ่ายยามฉุกเฉินมากกว่าคนที่มีส่วนการออมระดับอื่นๆ

ส่วนรูปแบบการออมที่กลุ่มตัวอย่างสนใจในอนาคต พบว่า คนสนใจลงทุนเพิ่มเติมจำนวน 208 คน โดยรูปแบบการออมที่สนใจ ได้แก่ เงินฝากประจำ การลงทุนในตราสารทุนเงินฝากประกันชีวิต ทองคำ กองทุนต่างๆ เงินฝากกองทุนเลี้ยงชีพ เงินฝากหุ้นระยะยาว และสลากออมสิน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non – Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัด การกระทำ หรือควบคุมตัวแปรใดๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross sectional studies) คือเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้คือ 5% โดยใช้กลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูป จากตาราง ทาโร ยามาเนะ Yamane (1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปิด โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคำถามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ด้านอายุ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านรายได้ มีจำนวนคำถามทั้งหมด 5 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการออม ซึ่งประกอบด้วย คำถามที่เกี่ยวกับด้านการตัดสินใจ ด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง มีจำนวนคำถามทั้งหมด 9 ข้อ ประกอบด้วยคำถามในลักษณะประเมินค่าความสำคัญ 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม ด้านเป้าหมาย ด้านรูปแบบการออม มีจำนวนคำถามทั้งหมด 7 ข้อ ประกอบด้วยคำถามในลักษณะการให้ระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนข้อคำถาม 1 ข้อ ประกอบด้วยคำถามในลักษณะคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบ แบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics)

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่มซึ่ง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ด้านเพศ ด้านอายุด้านอาชีพ ด้านการศึกษา ด้านรายได้

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ซึ่ง ได้แก่ ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการออม และพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ จะใช้สถิติ T-Test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และหากการวิเคราะห์พบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

2.3 เพื่อศึกษาปัจจัย ประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ ด้านผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้สามารถสรุปการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี เพศต่างกัน ทำให้ พฤติกรรมการออม โดยภาพรวม ไม่ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการออมทั้ง 2 ด้าน ไม่ต่างกัน

1.2 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี อายุต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเป้าหมาย ต่างกัน

1.3 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี การศึกษาต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเป้าหมาย ต่างกัน และด้านรูปแบบการออม ไม่ต่างกัน

1.4 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี อาชีพต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านคือด้าน เป้าหมายและรูปแบบการออม ต่างกัน

1.5 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี รายได้ต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้ง 2 ด้านคือด้าน เป้าหมายและรูปแบบการออม ต่างกัน

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการออม ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตัดสินใจ มีระดับความสำคัญระดับมาก ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านผลตอบแทนซึ่งมีระดับความสำคัญระดับมาก

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพฤติกรรมการออมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านเป้าหมาย ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชน มีความต้องการที่จะซื้อบ้าน เพื่อคนในครอบครัว เป็นเป้าหมายในการออม ซึ่งสอดคล้องกับ ตฤณกร, 2554 (อ้างใน รุ่งตะวัน แซ่พั้ว, 2560) การออมเพื่อการบรรลุเป้าหมายของชีวิตของแต่ละคน ต่างก็มีเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไป

1.2 ด้านรูปแบบการออม ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก โดยประชาชนมีความคิดที่จะออมในอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากได้รับผลตอบแทนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์พันธ์ ชะนิ่ม, 2558 กล่าวไว้ว่า ตามการจัดรูปแบบของการออมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทย

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี เพศต่างกัน ทำให้ พฤติกรรมการออม โดยภาพรวม ไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็มีพฤติกรรมการออม โดยการออมใน อสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากได้รับผลตอบแทนมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีนวล,2558 ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน ที่มีผลต่อการ ตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านเพศแตกต่างกัน การตัดสินใจลงทุนใน ตลาดหลักทรัพย์ ไม่แตกต่าง

2.2 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี อายุต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ช่วงอายุต่างกัน จะมีความต้องการที่จะซื้อบ้าน เพื่อคนในครอบครัว ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงระวี นิรมลรัตน์,2552 ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านอายุ แตกต่างกัน การตัดสินใจลงทุน แตกต่างกัน

2.3 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี การศึกษาต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดย ภาพรวม ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความต้องการที่จะซื้อบ้าน เพื่อคนใน ครอบครัว ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีนวล,2558 ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย พบว่า ระดับการศึกษา แตกต่างกัน การตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แตกต่างกัน

2.4 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี อาชีพต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาชีพแตกต่างกัน จะมีความต้องการที่จะซื้อบ้าน เพื่อคนในครอบครัว และ คิดว่าการออมในรูปแบบอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลตอบแทนมากที่สุด ต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีนวล,2558 ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจใน การลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า อาชีพแตกต่างกัน การ ตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แตกต่างกัน

2.5 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี รายได้ต่างกัน ทำให้การพฤติกรรมการออมโดยภาพรวม ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายได้ต่างกัน จะมีความต้องการที่จะซื้อบ้าน เพื่อคนในครอบครัว และคิดว่า การออมในรูปแบบอสังหาริมทรัพย์ได้รับผลตอบแทนมากที่สุด ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลลิตา หมื่นจบ,2558 ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการออม กรณีศึกษาลูกค้า บมจ. ธนาคารกรุงไทย ในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า รายได้แตกต่างกัน พฤติกรรมการออม แตกต่างกัน

3. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านการตัดสินใจ มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่ง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นำเงินฝากเงินธนาคารเป็นวิธีการออมที่ปลอดภัยมากที่สุด ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการ ออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีนวล,2558 ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า การตัดสินใจ ส่งผลต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.2 ปัจจัยด้านผลตอบแทน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้รับมีความคุ้มค่า ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุสา บรรณกิจโสภณ,2553 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่ผู้ลงทุนใช้ในการตัดสินใจลงทุน คือ ผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

3.3 ปัจจัยด้านความเสี่ยง ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานของผู้วิจัย แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์พันธ์ ชะนิม,2558 ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของผู้มีเงินออมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่ามีปัจจัย ด้านความเสี่ยง ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ อันเนื่องมาจากนักลงทุนส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องของการลงทุนอยู่ในระดับมาก จึงสามารถที่จะยอมรับความเสี่ยงได้ ทำให้ความเสี่ยงไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์สำหรับการส่งเสริมให้ประชาชนออมเงิน ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการวิจัย พฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่า

1.1 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี เพศต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการออม ไม่ต่างกัน

1.2 ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มี อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกันทำให้

พฤติกรรมการออม ต่างกัน

ดังนั้น ไม่ว่าจะป็นรัฐบาล หรือธนาคาร หรือบริษัทจัดการกองทุนไม่ต้องสนใจปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ แต่ควรศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ เพราะมีผลต่อพฤติกรรมการออม

2. ปัจจัยอื่นๆ

ปัจจัยอื่นๆประกอบด้วย ด้านการตัดสินใจ และด้านผลตอบแทน ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านการตัดสินใจ มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น รัฐบาล หรือธนาคาร หรือบริษัทจัดการกองทุน ควรมีข้อมูลที่จะสนับสนุนเพื่อใช้ในการประกอบการตัดสินใจสำหรับการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 ปัจจัยด้านผลตอบแทน มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้น รัฐบาล หรือธนาคาร หรือบริษัทจัดการกองทุน ควรให้ความสำคัญในเรื่องผลตอบแทนให้เกิดความ

ชัดเจน ซึ่งผู้ที่ต้องการออมเงินหรือต้องการลงทุนในกองทุนต่างๆ ล้วนแต่ต้องการความมั่นคงในอนาคตมากขึ้นเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีในอนาคตและมีเงินออมไว้ใช้หลังเกษียณ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับวิจัยเชิงปริมาณ เช่น การสัมภาษณ์ประชาชนในเขตกรุงเทพที่มีความต้องการในการออมหรือการลงทุนในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตีในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษา ปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเช่น ปัจจัยด้าน แรงจูงใจ ความน่าเชื่อถือของกองทุน

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ ศรีนวล. 2558. การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน

และแรงจูงใจในการลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ฉันทพร รุ่งเรืองฤทธิ์. 2558. การทดลองเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับกองทุนสำรอง

เลี้ยงชีพ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา คณะ

พาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พงษ์พันธ์ ชะนิม. 2558. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของผู้มี

เงินออมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พัชรिता ทองพูน. 2560. พฤติกรรมการออมของลูกค้านักค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และ

สหกรณ์การเกษตรในภาคตะวันออก. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มณีนรัตน์ กมลพัฒนานันท์. 2559. การตัดสินใจของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการ

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา การ

บริหารศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รุ่งตะวัน แซ่พั้ว. 2560. การศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ Generation

X ในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาเศรษฐศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขา เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อурсา บรรณกิจโสภณ. 2553. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต รัฐ

ประศาสนศาสตร์, สถาบันจิตพัฒนาบริหารศาสตร์.